

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده پزشکی

پایان نامه مقطع دکترای تخصصی بیماریهای مغز و اعصاب

عنوان:

بررسی تغییرات داپلر سونوگرافی ترانس کرانیال و اکستراکرانیال
(TCD/ECD) در بیماران مبتلا به سکته مغزی ایسکمیک

معتاد به اوپیوم

توسط: دکتر رضا فراهت

استاد راهنما: دکتر اکبر حمزه ای مقدم

دکتر محمد علی شفا

استاد مشاور: دکتر نرگس خانجانی

سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱

چکیده

مقدمه: سکتۀ مغزی ایسکمیک یکی از علل مهم مورتالیتی و موربیدیتی در سراسر دنیاست. مطالعات گوناگونی در سبب شناسی این بیماری در حال انجام می باشد. برخی از بررسیها نشان می دهند که مصرف تریاک ممکن است با افزایش شانس بروز سکتۀ مغزی ایسکمیک همراه باشد. هدف از این مطالعه بررسی فراوانی موارد اعتیاد به تریاک و مقایسه تغییرات سونوگرافی عروق مغزی این افراد با افراد غیر معتاد بود.

روش ها: این مطالعه به شکل مقطعی روی ۹۷ بیمار مبتلا به سکتۀ مغزی ایسکمیک انجام گرفت. تایید تشخیص با بررسیهای عکس برداری و پاراکلینیک بود. کلیه بیماران در ۴ روز اول شروع علائم، تحت سونوگرافی عروق مغزی قرار گرفتند. برای هر فرد پرسشنامه ای شامل اطلاعات دموگرافیک، اطلاعات مربوط به مصرف تریاک (بر اساس معیار DSM-IV) و یافته های سونوگرافی عروق تکمیل و نتایج با استفاده از آمار توصیفی و تست Chi-square مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در این مطالعه ۳۸ نفر (۳۹/۱۸٪) معتاد به اوپیوم و مابقی غیر معتاد بودند. از بین معتادان ۳۱ نفر مرد و ۷ نفر زن بودند در حالی که در افراد غیر معتاد ۲۶ نفر مرد و ۳۳ نفر زن بودند ($P < 0/001$). از میان ریسک فاکتورهای سکتۀ مغزی مصرف سیگار در بیماران معتاد بیشتر از غیر معتاد بود ($P = 0/004$). فراوانی موارد تنگی عروق و محل تنگی عروق در گروه معتاد در مقایسه با گروه غیر معتاد تفاوت معنی داری نشان نداد.

نتیجه گیری: بیش از ۱/۳ بیماران مبتلا به سکتۀ مغزی معتاد به مواد مخدر بودند هرچند که الگوی تنگی عروق در این افراد مشابه افراد غیر معتاد بود.

واژگان کلیدی: تریاک، داپلر سونوگرافی ترانس کرایال، سکتۀ مغزی

Abstract

Background: Ischemic stroke is a major cause of mortality and morbidity worldwide. Various studies on the etiology of this disease are in progress. Some studies show that opium abuse may be associated with increased risk of ischemic stroke. The aim of this study was to analyze the frequency of opium addiction and to compare these patients' cerebrovascular ultrasound changes with non-addicted individuals.

Methods: This cross-sectional study was performed on 97 patients with ischemic stroke. The diagnosis was confirmed by imaging and paraclinical studies. All patients were undergone cerebrovascular ultrasound in the first 4 days of symptoms onset. A questionnaire containing demographic data, opium use information (based on DSM-IV criteria), and vascular ultrasound findings was completed for each patient and the results were analyzed using descriptive statistics and Chi-square test.

Results: In this study 38 patients (39.18%) were addicted to opium and the remaining were non-addicts. Among addicted patients, 31 patients were male and 7 patients were female, while 26 and 33 patients of non-addicts were male and female, respectively ($p < 0.001$). Among the risk factors for stroke, smoking was higher in addicted than non-addicted patients ($p = 0.004$). Frequency of vascular stenosis and stenosis location did not show a significant difference between addicted and non-addicted patients.

Conclusions: More than one-third of patients with stroke were addicted to opium which was higher than general population; although the pattern of stenosis in these patients was similar to non-addicts.

Keywords: opium, transcranial Doppler ultrasound, stroke

